

Sáttmálin millum fiskimenn og reiðarar ikki sagdur upp

— Tað kann neyvan roknast við nøkrum úrsliti, um vit siga sáttmálan upp við Reiðarafelagið nú — og tí er sáttmálin heldur ikki sagdur upp í ár. Nakað soleiðis tók formaðurin í Føroya fiskimannafelag, Óli Jacobsen til orða á aðalfundinum seinasta leygardag.

Hann visti á, at tað er ikki stórt meira enn eitt hált ár síðani, at fiskimenn og reiðarar samráddust. Óli Jacobsen legði aftrat, at Reiðarafel-

agið hevur heldur ikki sagt sáttmálan upp. — Okkurt verður tó at tala við reiðarafelagið um, so onkrar tingingar verða óivað seinni.

Hann greiddi síðani frá teimum torføru sáttmálasamráðingunum, sum vórðu við Reiðarafelagið í fjør. Tá segði Reiðarafelagið sáttmálan upp. Aftaná samráðingar, har eisini semingsmaðurin var uppi í varð sáttmáloysi veruleiki frá 25. mars í fjør.

Reiðarafelagið setti limum sínum forboð at

mynstra fyrr enn nýggjur sáttmáli varð gjordur og Fiskimannafelagið sýtti limum sínum at mynstra uppá annan sáttmála enn tann, sum var í gildi til 24. mars. Hetta stríð endaði kortini við semju og einum nýggjum sáttmála.

— Samanumtikið kann sigast, at hetta er eitt tað harðasta sáttmálastríð vit hava verið í í nýggjari tíð, segði Óli Jacobsen. Hann visti á, at tann stóra upp-bakkingin frá fiskimonn-um hevði havt stóran týdning fyri støðu FF's í samráðingunum.

Nýggi sáttmálin bar fyrst og fremst við sær, at verandi bruttosáttmálar hildu fram. Tað var annars grundgeving fyri uppsøgn av sáttmálanum, at reiðararnir ynsktu at broyta býtisprosentíð vegna tær hækkingar olju-útreiðslurnar.

Her visti Fiskimannafelagið á, at tað kundi ikki góðtaka tilika broyting, tí inntøkurnar hjá fiskimonn-um í flestu førum høvdu verið fallandi í 1979, og har var tí einki at taka burturav.

Landsfundurin hjá Føroya Fiskimannafelag

Vit fara á hesum síðunum at gera ein saman-drátt av nøkrum av tí, sum Óli Jacobsen, formaður í Føroya Fiskimannafelag segði í ársfrágreiðing síni á landsfundinum hjá Fiskimannafelagnum. Fundurin varð hildin í Havn seinasta leygardag

Sjómenn nú limir í FF

Óli Jacobsen segði eisini í ársfrágreiðing síni, at nú kunnu sjómenn t.v.s. dekkarar á farmaskipum gerast limir í Fiskimannafelagnum.

Tað hevur verið eitt ynski frá hesum sjómönnum at fáa limaskap í FF, soleiðis at FF kann arbeiða við áhugamálum teirra. Dekkararnir hava higartil ikki verið limir í nøkrum felag. Fyri at kunna gerast limir í felagnum var Fiskimannafelagið tí noygt at broyta lógina, soleiðis at hon eis-

ini kom at fevna um eina sjómannadeild. Atkvøtt varð um hetta í august mánað. Ein stórur meiriluti var fyri at geva sjómönnum innivist í Fiskimannafelagnum.

Óli Jacobsen visti á, at tað fer at taka nakað av tíð at uppbyggja hetta økið. Hann helt, at fremsta treytin má vera, at teimum nýggja deildin er ætlað, veruliga taka undir við hesum og tekna seg sum limir í FF. Uttan slíka undirtøku kann einki gerast.

Dagpeningaskipanin hevur órímlig brek

Formaðurin í Fiskimannafelagnum kom eisini inn á spurningin viðvíkjandi trygdarviðurskiftunum hjá fiskimönnum. Hann greiddi frá, at um maður gerst sjúkur umborð á skipi, aftaná at hann er mynstraður, eigur hann upp til 3 mánaðar minstuløn úr lönjavningargrunninum. Koma menn til skaða skulu teir umframt fáa frá vanlukku-tryggingini. Um maður gerst sjúkur í landi skal hann fyrst og fremst venda sær til dagpeningaskipanina. Hagani fæst 80% av vanligari tímaløn. Tó treytað av, at viðkomandi hevur havt fulla inntøku seinastu 5 vikurnar. Er inntøkan minni verður dagpeningurin lutfalsvis minkaður. Teir, sum eru limir í FF, verða so undir øllum umstøðum tryggjaðir minstuløn í upp til 3 mánaðar. Tað er Trygdargrunnur FF's, sum rindar munin millum minstuløn og útgóldnan dagpening.

Óli Jacobsen ívaðist ikki í, at dagpeningaskipanin er eitt stórt framstig fyri ikki-fastløn, men samstundis hevur hon heilt órímlig brek. Hann nevndi m.a.:

12 daga freistin

Treytin fyri at fáa fullan dagpening, t.v.s. dagpening frá 3. degi av arbeiðsferinum, er at umsókn um dagpening er inni á almannastovuni seinast 12 fráverudag. Men landsstýrið kann undir serligum umstøð-

um gera frávik inntil 8 vikur frá tí sjúkan byrjaði. Henda regla um frávik hevur verið nýtt inntil nú, tá umsókn ikki hevur verið inni til tíðina. Men herfyri frættist at almannastovan var farin at »stramma« reglurnar, soleiðis at var umsókn ikki inni seinast 12. fráverudagin, var bert dagpeningur latin frá tí degi umsókn kom inn.

Vit hava saman við Føroya Arbeiðarafelag og Havnar Arbeiðsmannafelag mótmælt hesum. Víst varð á, at henda regla kom at avskera nógvar limir frá tí dagpeningi, sum teir eiga. 12 arbeiðsdagar er als eingin freist at greiða eina slíka umsókn, tá hugsað verður um fólk á bygd, sum skulu hava fatir í oyðublað, fáa undirskriftir og vátanir og síðan senda aftur til Havnar við postinum. Feløgin vildu ikki góðtaka slíka mannagongd. Tað kundi bert vera ein orsök til hana og tað var at »spara«, og vit kundu ikki góðkenna at spart varð í hesum endanum.

Í fyrsta lagi vildu vit skjóta upp, at lógin verður broytt, soleiðis at teir 12 dagar verða longdir munandi, og í øðrum lagi vildu vit krevja, at landsstýrið nýtir sína heimild at geva undantakslovi, so frestin verður 8 vikur.

5 vikur reglan

Endurgjaldið er 80% av mistari løn, og grundlagið er inntøkan 5 vikur

áðrenn sjúkuna. Tá hugsað verður um, hvussu skiftandi inntøkurnar kunnu vera í Føroyum, og tað serliga á bygd, er hetta ein heilt órímlig regla. Tann sum verður sjúkur aftaná eina »slakka periodu« kann verða við nærsum sviðið soð, sama hvussu nógvar hann missir, meðan hann er sjúk. Hóast heimild er fyri at gera undantøk.

Annað domi um hvussu órímlig henda reglan er, at dømi eru um fólk, sum kenna seg sjúk. Tey mugu leggja dagar burtúr millum, men royna annars at hanga í. Tey missa kanska eisini daglønir við at fara til lækna, men halda annars á at arbeiða sum longest. Hetta verða tey straffað fyri. Tí nú verður inntøkan, sum dagpeningur skal roknast av, minni enn hon átti at verði og dagpeningurin verður minkaður tilsvarendi. Um viðkomandi hevði lagt seg í songina fyrst hann feldi sær mein hevði hann kunnað fingið fullan dagpening í staðin.

Víst varð annars á í seinastu ársfrágreiðing, at ivasamt var um almannastovan hevði eina rætta tølking av endurgjaldinum uppá 80%. Góðið verður 80% av vanligari arbeiðsmannaløn uttan at taka hædd fyri fritíðarløn. Sum hetta er ætlað at vera praktiserað verður endurgjaldið tí í veru leikanum bert 80% av 109,5%, ella 73% av mistari inntøku.

Vit hava fyri meira

